

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobce: **M. M.**

proti

žalované: **Česká advokátní komora**
sídlem Národní 118/16, 110 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí předsedy České advokátní komory ze dne 21. 5. 2024, č. j. 10.01-000182/24-0004

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

nevyhověla žádosti žalobce ze dne 7. 4. 2024 o určení advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby (dále jen „žádost“) podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“).

II. Dosavadní průběh řízení a napadené rozhodnutí

2. Žalobce požádal žalovanou o určení advokáta k poskytnutí právní služby spočívající v podání ústavní stížnosti a v zastoupení v řízení o ní před Ústavním soudem. Ústavní stížností žalobce hodlal napadnout usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 2. 2024, č. j. 61 Co 291/2023-168 (dále jen „usnesení č. j. 61 Co 291/2023-168“ či „usnesení Krajského soudu v Plzni“), kterým bylo potvrzeno usnesení Okresního soudu Plzeň-město ze dne 16. 11. 2023, č. j. 17 C 416/2022-136 (dále jen „usnesení č. j. 17 C 416/2022-136“). Usnesením č. j. 17 C 416/2022-136 soud prvního stupně žalobci nepřiznal osvobození od soudních poplatků a současně mu neustanovil zástupce z řad advokátů.
3. Žalovaná v napadeném rozhodnutí rozhodla, že žalobci se advokát k poskytnutí bezplatné právní služby neurčuje. Dospěla k závěru, že na straně žalobce se jedná o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva ve smyslu § 18c odst. 5 věty třetí zákona o advokacii. Žalovaná v napadeném rozhodnutí odkázala na judikaturu Ústavního soudu (usnesení sp. zn. II. ÚS 3665/17 ze dne 9. 1. 2018 a nález sp. zn. IV. ÚS 121/11 ze dne 17. 5. 2011), rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2018, č. j. 2 Ads 324/2018-17 a uzavřela, že Krajský soud v Plzni se v rámci svého rozhodování věci řádně zabýval a své rozhodnutí v souladu se zákonem řádně odůvodnil, proto má za to, že žalobce bude se svojí ústavní stížností zjevně neúspěšný, neboť Ústavní soud nemá důvod posuzovat věc jinak a vyvodit jiné závěry, než jak jsou uvedeny v konstantní judikatuře.

III. Žaloba a další podání

4. Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil správní žalobou a požadoval jeho zrušení a vrácení věci žalované. V průběhu soudního řízení poukázal na naléhavost věci (hrozící odmítnutí ústavní stížnosti pro chybějící zastoupení advokátem).
5. Nesouhlasil se závěrem žalované o bezdůvodném uplatňování práva ve smyslu § 18c odst. 5 zákona o advokacii. Vyzdvihl, že žalovaná nezákonně rozhodla o tom, jak by o podané ústavní stížnosti rozhodl sám Ústavní soud, přičemž konstatoval, že žalovaná „si hraje na Ústavní soud“. Podotkl, že žalovaná se ani neseznámila s kompletním spisem v předmětné věci a nemůže vědět, zda byla porušena žalobcova ústavní práva. V podrobnostech odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2023, č. j. 18 A 7/2023-37 (zejména v body 13, 16, 17, 18, 19 a 20) a dodal, že se jedná o stejný případ „arogance moci“ ze strany žalované jako ve věci vedené pod sp. zn. 18 A 7/2023 u Městského soudu v Praze.
6. Rovněž namítl, že žalovaná nerozhodla o jeho žádosti v zákonném termínu, neboť žádost byla podána 7. 4. 2024 a žalovaná ve věci rozhodla teprve 21. 5. 2024, tedy 14 dní po uplynutí 30denní lhůty pro vydání rozhodnutí.
7. Navrhl, aby byla žaloba projednána současně s věcí vedenou u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 30/2024. Ve svém podání ze dne 6. 3. 2025 rovněž žádal, aby bylo řízení ve věci vedené pod sp. zn. 15 A 2/2025 spojeno s řízeními vedenými pod sp. zn. 3 Na 106/2025 a sp. zn. 3 Na 107/2025.
8. V podání ze dne 6. 3. 2025 žalobce také žádal o přehodnocení názoru soudu ve vztahu k neustanovení zástupce (JUDr. M. K.) z řad advokátů.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

IV. Vyjádření žalované

9. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Zrekapitulovala skutkový stav a uvedla, že žalobce se mylně domnívá, že by žalovaná svým rozhodnutím předjímala obsah ústavní stížnosti, resp. že by formulovala námitky, které žalobce chtěl uvést/ uvedl ve své ústavní stížnosti. Podotkla, že nedostatek aktivní věcné legitimace je neodstranitelnou překážkou civilního sporného řízení, na níž byl vybudován závěr odvolacího soudu. Není a nemůže být překvapující, že žalobcovým žádostem soud nevyhověl, protože uvedený nedostatek své žaloby nemohl odstranit ani žalobce, ani žádný (jeho) právní zástupce, a proto logicky ani nemohlo být vyhověno jeho žádosti o osvobození od placení soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení. Stejný závěr platí i pro druhou variantu, kdy se sám žalobce svým vlastním tvrzením diskvalifikuje i z teoretického procesního úspěchu ve věci samé. Žalovaná se ztotožnila s právní i skutkovou situací (vycházející z postupu žalobce v řízení u obecního soudu a jeho vlastních tvrzení), a proto nemohla vyhovět žádosti žalobce o určení advokáta, přičemž rovněž poukázala na princip ekonomiky řízení. Nad rámec uvedeného podotkla, že sám žalobce zcela zbytečně promrhal více než jeden měsíc, pokud svou žádost doručil žalované dne 7. 4. 2024, ačkoliv si přitom byl vědom lhůty pro včasné podání ústavní stížnosti.

V. Jednání před soudem

10. Při ústním jednání, které se konalo dne 16. 10. 2025, žalobce předně odkázal na uplatněnou žalobní argumentaci. Uvedl, že jeho žaloba podaná v civilním řízení nebyla nepřijatelná (ve smyslu toho, že žalobce se jí nedomáhal na první pohled absurdního určení či plnění), a proto nemohla být jeho žádost o ustanovení zástupce civilním soudem posouzena jako zjevně bezúspěšné uplatňování práva. Fakticky tak Krajský soud v Plzni v usnesení ze dne 5. 2. 2024 č.j. 61 Co 291/2023-168 předjímal výsledek řízení. Žalobci měl být nejprve ustanoven zástupce, aby s jeho pomocí mohl reagovat na výzvu soudu k doplnění žaloby. Žalobce tedy žádal o ustanovení zástupce, aby mohl řádně uplatnit předmětný občanskoprávní nárok. Poznamenal, že žádnou výzvu k doplnění žaloby od civilního soudu neobdržel. Podle žalobce není pravdou, že by aktivita ustanoveného zástupce nemohla vést k úspěchu ve věci. Žalovaná by mohla zamítnout žádost žalobce o ustanovení advokáta pouze tehdy, pokud by proti rozhodnutí nebyl přípustný jakýkoli opravný prostředek. O tom, že jeho žádost není zjevně bezúspěšná, svědčí dle žalobce i to, že Ústavní soud mu prodloužil lhůtu k odstranění vad ústavní stížnosti do 14 dnů od právní moci rozhodnutí o této žalobě. Žalobce dále odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1642/2001 a rovněž na rozhodnutí Městského soudu v Praze č.j. 8 A 82/2024-34. Konstatoval též, že civilní řízení pokračuje, neboť žalobce podal dovolání. V souvislosti s tímto opravným prostředkem, resp. další žádostí o ustanovení advokáta, kterou žalobce uplatnil u žalované, je vedeno u Městského soudu v Praze řízení pod sp. zn. 6 A 64/2025.
11. Žalovaná při jednání navrhl zamítnutí žaloby a odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí i své vyjádření k žalobě. Zdůraznila, že musela provést správní úvahu o tom, zda se ze strany žalobce nejedná o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva. V těchto intencích se zabývala žádostí žalobce, přičemž svou úvahou v žádném případě nenahrazovala rozhodnutí Ústavního soudu. Připomenula, že žalobce zjevně neměl pro podání civilní žaloby aktivní legitimaci, ani mu nesvědčil právní titul potřebný k uplatnění nároku na určení existence práva věcného břemene.

VI. Posouzení věci soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

12. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Dále přezkoumal napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí.
13. Při rozhodování soud vycházel zejména z následující právní úpravy:
14. Podle § 18c odst. 5 zákona o advokacii *komora určí advokáta k poskytnutí právní služby bezplatně žadateli, jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují. Komora určí advokáta k poskytnutí právní služby žadateli, který osvědčil splnění zákonných podmínek, bez zbytečného odkladu. Komora žádosti nevyhoví, jestliže jde o zneužití práva nebo jde-li o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva.*
15. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Soud si je vědom toho, že do předmětné právní úpravy zasáhl Ústavní soud, který nálezem ze dne 24. 1. 2023, sp. zn. Pl. ÚS 44/21 zrušil uplynutím dne 31. 12. 2023 ustanovení § 18c odst. 1 zákona o advokacii ve slovech „*jehož příjmové a majetkové poměry to odůvodňují, a*“, čímž rozšířil právo na určení advokáta k poskytnutí právní služby i na žadatele, kteří nejsou nemajetní a o určení žádají z jiných důvodů. Pro nyní projednávanou věc však tento zásah není podstatný, neboť žalobce o určení advokáta žádal právě z důvodu své nemajetnosti (srov. rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2024, č. j. 3 A 119/2023-50 a ze dne 29. 7. 2025, č. j. 15 A 113/2024-62).
17. Soud se v souladu s logikou žalobních tvrzení nejdříve zabýval žalobní námitkou vytykající žalované, že napadeným rozhodnutím předjímá, resp. nahrazuje rozhodnutí Ústavního soudu, a zaměřil se na přezkum odůvodnění napadeného rozhodnutí.
18. Jako jediný důvod zamítnutí žalobcovy žádosti žalovaná uvedla, že žádost představuje zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva dle § 18c odst. 5 zákona o advokacii. Žalovaná v této souvislosti podrobně shrnula obsah usnesení Krajského soudu v Plzni, které žalobce napadl ústavní stížností, a připojila úvahu o postavení a roli Ústavního soudu.
19. V ustanovení § 18c odst. 5 zákona o advokacii zavedený legální pojem *zjevně bezdůvodné uplatňování práva* vyložil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 7. 2021, č. j. 8 As 138/2021-30. V něm tento pojem v podstatě postavil na roveň kategorii *zjevné neúspěšnosti návrhu* podle § 36 odst. 3 s. ř. s. při rozhodování o návrhu na osvobození od soudních poplatků a pro ustanovení advokáta v řízení před soudem. Nejvyšší správní soud vyložil, že „[p]odstatou obou institutů je neustanovit zástupce a nehradit jeho náklady z veřejných financí pro zbytečnost a nedůvodnost takového postupu. I kdyby byl zástupce ustanoven, jeho jakákoliv aktivita by nemohla vést k úspěchu ve věci. I přestože je tak slovní vyjádření obou ustanovení jiné, jejich význam je v zásadě shodný, pouze pojem použitý v zákoně o advokacii lze považovat za o něco málo širší.“ S ohledem na věcnou souvislost mezi ustanovením § 36 odst. 3 s. ř. s. a ustanovením § 18c odst. 5 zákona o advokacii, aprobovanou výše odkazovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu, je namístě zmínit také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2006, č. j. 4 Ads 19/2005-105, publ. pod č. 909/2006 Sb. NSS: „[z]jevná neúspěšnost návrhu by však podle názoru Nejvyššího správního soudu měla být zjiitelná bez pochyb okamžitě, měla by být nesporná a naprosto jednoznačná bez toho, aby bylo prováděno dokazování (např. opožděnost kasační stížnosti). Kasační stížnost podaná proti usnesení soudu, jímž zastavil řízení pro uspokojení navrhovatele podle § 62 s. ř. s., však takovým případem není,

neboť z ní samotné nelze bez pochyb okamžitě zjistit, zda bude úspěšná, či nikoliv.“ Obdobně se vyjádřil Nejvyšší správní soud např. i rozsudku ze dne 28. 6. 2006, č. j. 3 As 26/2006-69, v jehož rámci zjevnou neúspěšnost návrhu vymezil takto: „Závěr o zjevné neúspěšnosti podaného návrhu by si byl soud prvního stupně oprávněn učinit toliko v situaci, kdy by např. kasační stížnost byla podána opožděně, osobou k tomu zjevně neoprávněnou, či by byla podána proti rozhodnutí, proti němuž není kasační stížnost přípustná. Pokud však byla podaná kasační stížnost včasná, přípustná a stěžovatel byl zastoupen advokátem, nebylo možné dospět k závěru, že kasační stížnost zjevně nemůže být úspěšná, neboť Městský soud v Praze nebyl oprávněn činit si závěr o vlastním právním posouzení věci, které bylo kasační stížností napadáno.“ Podobně také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2007, č. j. 7 Afs 102/2007-72 uvádí, že „Vlastnost „zjevně neúspěšného návrhu“, kterou zákonodárce vyjádřil pojmem „zjevně“, je třeba vykládat jako vlastnost návrhu seznatelnou „na první pohled“, jehož neúspěšnost je bez jakýchkoliv pochybností a dokazování zcela jednoznačná, nesporná a okamžitě zjistitelná. Takovým „zjevně neúspěšným návrhem“ může být např.: opožděně podaná žaloba, opožděně podaná kasační stížnost; návrh na prominutí zmeškání zákonné lhůty, kterou nelze prominout; návrh, který je výslovně (bez meritorního posouzení charakteru a povahy žalobou napadeného úkonu) vyloučen z meritorního přezkoumání, jako je např. kasační stížnost proti usnesení o přerušování řízení.“ Nejvyšší správní soud tedy zastává názor, že zjevně bezúspěšným návrhem, resp. i zjevným bezdůvodným uplatňováním práva mohou být situace, kdy se osoba svým návrhem sice snaží domoci určitého procesního výsledku, ovšem činí to za takových podmínek, které úspěšnost této procesní aktivity už na první pohled zcela negují. Typickým příkladem zjevné procesní neúspěšnosti (zjevně bezdůvodného uplatňovaného práva) pak mohou být především opožděné žádosti, návrhy či opravné prostředky.

20. Pojem *zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva* je nutno vykládat úžeji v situaci, kdy se žadatel domáhá určení advokáta pro podání ústavní stížnosti. Ústavní stížnost je totiž pro žadatele poslední možností, jak hájit svá práva, zasažená předchozím postupem orgánů soudní moci, pomocí prostředků procesní obrany. Platí přitom, že v řízení před Ústavním soudem se účastník nebo vedlejší účastník může dát zastupovat pouze advokátem v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy (srov. § 72 odst. 3 a § 29 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu). Neurčení advokáta k podání ústavní stížnosti tedy může pro žadatele znamenat porušení práva na přístup k soudu zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny a práva na právní pomoc zaručené v čl. 37 odst. 2 Listiny tím, že žadateli znemožní efektivně hájit svá práva u Ústavního soudu. Soud v tomto ohledu poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2025, č. j. 4 As 168/2024-44, kde je uvedeno následující: „[r]ozhoduje-li žalovaná (Česká advokátní komora) podle § 18c odst. 1 zákona o advokacii o určení advokáta k poskytnutí právní služby, která má spočívat v zastupování osoby v řízení před Ústavním soudem, její úvaha, zda ve věci jde o „zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva“ ve smyslu § 18c odst. 5 tohoto zákona, nemůže nahradit věcné posouzení Ústavního soudu. Nevyhovět žádosti o určení advokáta lze jen při zjevné neexistenci procesních předpokladů řízení o ústavní stížnosti (např. při její zjevné opožděnosti nebo nepřípustnosti) nebo jde-li z hlediska rozhodných skutkových okolností o věc v judikatuře Ústavního soudu již řešenou a vyslovený právní názor Ústavního soudu vylučuje, že by ústavní stížnost mohla být shledána důvodnou. V pochybnostech je třeba rozhodnout ve prospěch určení advokáta. Je naopak nerozhodné, že k věci existuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu, má-li být účelem určení advokáta podání ústavní stížnosti zpochybňující právě v ní vyslovený právní názor.“ (podtržení doplněno soudem). Smyslem § 18c odst. 5 zákona o advokacii je zamezit situacím, kdy by u žadatelů docházelo k bezplatnému určování advokátů, jejichž právní služby jsou

podle § 23 odst. 3 téhož předpisu hrazeny státem, ačkoliv již bylo od počátku zahájení řízení před žalovanou zřejmé, že žadatel nemůže být vzhledem ke svému vlastnímu procesnímu záměru ve věci úspěšný. Má se tak jednat o úvahu ryze formálního charakteru, které nepředchází hlubší zvažování okolností případu, pro jehož účely je právní služba žadatelem poptávána.

21. Soud po zhodnocení odůvodnění napadeného rozhodnutí a výše uvedených judikturních východisek dospěl k závěru, že žalovaná svůj závěr o zjevně bezdůvodném uplatňování práva opřela o relevantní důvody. Rekapitulaci obsahu rozhodnutí, proti němuž žalobce hodlal podat (a následně také sám podal) ústavní stížnost a odkazy na judikaturu Ústavního a Nejvyššího správního soudu doplnila vlastní úvahou (viz strana 3 a 4 napadeného rozhodnutí). Vycházela přitom z konkrétních skutkových okolností žalobcovy věci a dospěla oprávněně k závěru, že jsou dány důvody, proč ústavní stížnost proti usnesení č. j. 61 Co 291/2023-168 lze vyhodnotit jako zjevně bezdůvodné uplatňování (nebo bránění) práva ve smyslu § 18c odst. 5 věty třetí zákona o advokacii. Zcela přiléhavě přitom poukázala na konstantní judikaturu Ústavního soudu týkající se rozhodování o osvobození od placení soudních poplatků a ustanovování zástupců z řad advokátů.
22. Ústavní soud totiž setrvale zastává názor vztahující se k rozhodnutím o osvobození od placení soudních poplatků a ustanovování zástupců z řad advokátů, že samotné spory o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce nedosahují intenzity opodstatňující porušení základních práv a svobod, přestože se jejich výsledek může dotknout některého z účastníků řízení. Rozhodnutí o splnění zákonem stanovených podmínek pro osvobození od soudních poplatků či ustanovení zástupce spadá zásadně do rozhodovací sféry obecných soudů. Proto zpravidla nemohou být předmětem ústavní ochrany. Ústavnímu soudu nepřisluší přehodnocování závěrů obecných soudů o důvodnosti uplatněného nároku, ke kterým soudy dospěly ze skutkových tvrzení předložených stěžovatelem (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2018, sp. zn. II. ÚS 3667/17). K uvedenému soud poukazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 5. 12. 2017, sp. zn. III. ÚS 2603/17: *„Ve své judikatuře vztahující se k rozhodnutím o osvobození od placení soudních poplatků (např. usnesení ze dne 30. 4. 2009 sp. zn. III. ÚS 788/09 či ze dne 31. 10. 2013 sp. zn. I. ÚS 4096/12) se Ústavní soud opakovaně vyjádřil tak, že zpravidla nemohou být předmětem ústavní ochrany, neboť samotný spor o osvobození od soudních poplatků, i když se jeho výsledek může dotknout některého z účastníků řízení, nedosahuje intenzity opodstatňující porušení základních práv a svobod. Rozhodnutí o splnění zákonem stanovených podmínek pro takové osvobození spadá zásadně do rozhodovací sféry obecných soudů, přičemž Ústavnímu soudu nepřisluší jejich závěry ohledně důvodnosti uplatněného nároku, k nimž tyto soudy dospěly ze skutkových tvrzení předložených stěžovatelem, přehodnocovat. Případy, kdy Ústavní soud ústavní stížnost otevřel věcnému posouzení, jsou relativně výjimečné a týkají se buď specifických otázek [kupříkladu osvobození od soudního poplatku právnických osob – srov. nálezy ze dne 11. 5. 1999 sp. zn. I. ÚS 13/98 (N 71/14 SbNU 107), ze dne 27. 10. 1998 sp. zn. II. ÚS 13/98 (N 131/12 SbNU 245), ze dne 3. 9. 1998 sp. zn. IV. ÚS 13/98 (N 98/12 SbNU 45) či ze dne 27. 2. 2013 sp. zn. IV. ÚS 3543/12 (N 33/68 SbNU 351)], nebo v nich šlo „o svévolný výklad, např. nerespektování kogentní normy, anebo o interpretaci, jež je v extrémním rozporu s principy spravedlnosti“ [viz nálezy ze dne 31. 8. 2004 sp. zn. IV. ÚS 289/03 (N 125/34 SbNU 281)]. Takovéto dotčení ve vazbě na rozhodnutí soudu ve věci osvobození od soudních poplatků by byla způsobilá založit toliko svévolná aplikace § 138 odst. 1 o. s. ř., spočívající buď v absenci jakéhokoli odůvodnění, anebo obsahující odůvodnění vybočující v extrémní míře z rámce vymezeného principy spravedlnosti [viz nálezy ze dne 17. 5. 2011 sp. zn. IV. ÚS 121/11 (N 96/61*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

SbNU 489)).“ Taková situace však v posuzované věci nenastala. Soud v tomto směru odkazuje na odstavec 10 usnesení č. j. 61 Co 291/2023-168, který žalovaná do svého rozhodnutí vtělila. V něm Krajský soud v Plzni mimo jiné uvedl: „*Domáhá-li se žalobce určení existence uvedeného práva pro svou osobu, tak především netvrdí žádný (byť domnělý) právní titul, na základě kterého by byl v dobré víře, že předmětné pozemky žalovaného může užívat a je tak v dobré víře, že pozemky užívá oprávněně, když podmínkami pro vydržení práva odpovídajícího služebnosti je mj. pravá držba poctivého držitele zakládající se na právním důvodu, který by postačil ke vzniku služebnosti, přičemž poctivým držitelem je ten, kdo má z přesvědčivého důvodu za to, že mu náleží právo, které vykonává (§ 992 odst. 1 o. z.). Musí být tedy se zřetelem ke všem okolnostem v dobré víře, že mu právo patří. K vydržení nestačí pouhé chování, které by mohlo být obsahem práva odpovídajícího služebnosti (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 22 Cdo 595/2001), tudíž nestačí, jak tvrdí žalobce, že pozemky žalovaného „užívá“.*“ Krajský soud v Plzni v usnesení č. j. 61 Co 291/2023-168 uzavřel, že lze učinit jednoznačný závěr, že na straně žalobce se jedná o zjevně bezúspěšné uplatňování práva, neboť již jen na základě tvrzení obsažených v (civilní) žalobě, aniž by bylo nutné provádět dokazování, je zřejmé, že žalobce nemůže být v řízení se svou žalobou úspěšný. Krajský soud v Plzni své rozhodnutí řádně odůvodnil, protože nejsou *prima facie* (zjevně) naplněny důvody vyplývající z ustálené rozhodovací praxe Ústavního soudu kdy Ústavní soud ústavní stížnost otevřel věcnému posouzení, resp. vyslovený právní názor Ústavního soudu vylučuje, že by ústavní stížnost mohla být shledána důvodnou. Nutno zároveň zdůraznit, že ani správnímu soudu nepřisluší ingerovat do věcného posouzení učiněného soudy v občanskoprávním řízení. Skutečnost, že Městský soud v Praze dospěl k jinému závěru v jiné věci žalobce vedené pod sp. zn. 18 A 7/2023, nijak nynější závěr soudu nezpochybňuje, neboť ve zmíněné věci se jednalo o jiné rozhodnutí, které s nyní projednávanou věcí skutkově ani právně nesouvisí. Žalovaná oproti věci vedené pod sp. zn. 18 A 7/2023 v napadeném rozhodnutí uvedla, z jaké části citovaného usnesení Krajského soudu v Plzni a ustálené judikatury Ústavního soudu své závěry vyvodila. Nepřípadný je též odkaz žalobce na rozhodnutí vydané ve věci vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 8 A 82/2024. V této věci se soud zabýval zcela jinou skutkovou situací (jiného žalobce), jejíž podstatou bylo posouzení otázky zjevně bezdůvodného uplatňování nebo bránění práva ve vztahu k podání ústavní stížnosti proti usnesení Nejvyššího správního soudu o nepřijatelnosti kasační stížnosti podle § 104a odst. 1 s.ř.s. Bez významu k nyní projednávané věci je i poukaz žalobce na řízení vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 6 A 64/2025. Soudu je z úřední činnosti známo, že ve věci 6 A 64/2025 byla žaloba podaná žalobcem proti České advokátní komoře odmítnuta usnesením ze dne 1. 8. 2025 č.j. 6 A 64/2025-24 pro nesplnění podmínek řízení ve smyslu § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s., neboť žalobce podal blanketní žalobu, kterou již nebylo možné doplnit. Pokud se pak žalobce odvolával na rozhodnutí Ústavního soudu pod sp. zn. IV. ÚS 1642/2001, je soud nucen konstatovat, že takto označené rozhodnutí se mu nepodařilo dohledat ani v databázi rozhodnutí Ústavního soudu, ani v systému ASPI.

23. Nutno též podotknout, že žalobce nenapadá konkrétní důvody vyhodnocení ústavní stížnosti žalovanou jako zjevně bezúspěšné, nýbrž pouze namítá, že žalovaná neměla důvodnost ústavní stížnosti sama posuzovat, neboť tak měl učinit až Ústavní soud. Žalobce neuvedl nic, čím by zpochybnil vlastní skutková tvrzení (uvedená v civilním řízení), resp. jejich interpretaci, kterou provedl Krajský soud v Plzni ve svém rozhodnutí a ze které vycházela i žalovaná. Zřejmě bezúspěšné uplatňování nebo bránění práva je zcela jasně vymezeným zákonným důvodem (§ 138 o.s.ř.) pro odepření přiznání osvobození od soudních poplatků účastníku řízení a tím i pro ustanovení zástupce tomuto účastníku (§ 30

o.s.ř.). Ze znění aplikovaného ustanovení § 138 o.s.ř. zároveň nevyplývá, že by zřejmá bezúspěšnost nebo bránění práva byla dána jen v případech „absurdních“ žalob, jak žalobce namítal u ústního jednání. Ústavní soud není součástí obecné soustavy soudů a podání ústavní stížnosti, resp. její úspěšné uplatnění je, jak soud vyložil výše, omezeno v případech vztahujících se k rozhodnutím o nepřiznání osvobození od soudních poplatků jen na situace zjevných excesů z aplikace dotčeného ustanovení § 138 o.s.ř. Žalobce má pravdu v tom, že o ústavní stížnosti rozhoduje pouze Ústavní soud, nicméně žalovaná je povinna žádost žadatele o právní pomoc předběžně posoudit. V rámci tohoto předběžného posouzení zkoumá kromě splnění dalších zákonných podmínek i to, zda se nejedná o zjevně bezúspěšnou žádost, jak to vyžaduje znění § 18c odst. 5 věty třetí zákona o advokacii. Účelem této právní úpravy je zabránit zbytečnému ustanovování advokátů ve věcech, které by byly zjevně nedůvodné nebo zjevně bezúspěšné. Soud proto nemohl této žalobní námitce přisvědčit, jelikož samotná ústavní stížnost by byla v dané věci bezúspěšná.

24. Případné překročení zákonné lhůty pro vydání napadeného rozhodnutí nemůže mít vliv na jeho zákonnost. Žalobce ani v tomto směru soudu nesdělil, jak bylo do jeho veřejných subjektivních práv zasaženo, a to zejména s přihlédnutím k obsahu správního spisu, z něhož plyne, že ústavní stížnost v předmětné věci podal. Nadto je soudu známo, že řízení ohledně ústavní stížnosti nebylo dosud skončeno, neboť Ústavní soud vyčkává na rozhodnutí soudu v této věci. Z této skutečnosti ovšem nelze dovozovat, že Ústavní soud hodlá přistoupit k věcnému posouzení žalobcovy ústavní stížnosti. Takové předjímání by bylo jen čirou spekulací, která nemůže být pro posouzení věci relevantní.
25. Soud dále konstatuje, že jako nedůvodný vyhodnotil návrh žalobce na spojení věcí patnáctého senátu s žalobou projednávanou pod sp. zn. 10 A 30/2024, neboť věc vedená pod sp. zn. 10 A 30/2024 je již pravomocně skončena. Nedůvodný byl rovněž návrh žalobce na spojení věcí patnáctého senátu s žádostmi žalobce o ustanovení zástupce před podáním žaloby vedenými pod sp. zn. 3 Na 106/2025 a sp. zn. 3 Na 107/2025. Z podstaty věci se jedná o jiná řízení, která nadto byla již pravomocně skončena.
26. Soud konečně nepřehlédl ani opakovanou žádost žalobce o ustanovení zástupce z řad advokátů, resp. ustanovení advokáta JUDr. M. K. Soudní praxe však dospěla k závěru, že pokud žalobce znovu požádá o ustanovení zástupce poté, co již bylo o jeho předchozí žádosti rozhodnuto (viz usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 12. 2024, č. j. 3 Na 140/2024-23), není soud povinen o opakované žádosti rozhodovat. Vzhledem k tomu, že žalobce ve svých podáních netvrdil, že od doby rozhodování o jeho předchozí žádosti došlo k podstatné změně skutečností, jež byly pro posouzení jeho předchozí žádosti ve smyslu § 35 odst. 10 a § 36 odst. 3 s. ř. s. rozhodující (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2008, č. j. 3 Ads 43/2007-150), nebyl soud povinen o žádosti žalobce věcně rozhodnout. Nadto soud připomíná, že již v usnesení ze dne 17. 12. 2024, č. j. 3 Na 140/2024-23 (*poznámka soudu: řízení v této věci bylo původně vedeno pod sp. zn. 3 Na 140/2024*) uvedl, že ustanovení zástupce není nezbytně zapotřebí k ochraně práv žalobce v nyní řešené věci. Žalobce sám formuloval a konkretizoval žalobní body tak, aby žaloba byla věcně projednatelná, přičemž soudu je z jeho úřední činnosti známo, že žalobce je schopen adekvátní obhajoby svých práv v soudním řízení správním (viz např. věci projednávané u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 18 A 7/2023 a sp. zn. 10 A 30/2024).

VII. Závěr a náklady řízení

27. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

28. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a procesně úspěšné žalované žádné důvodně vynaložené náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. října 2025

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu